

UZASADNIENIE

Podjęcie prac zmierzających do wydania nowego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej domu maklerskiego, wynika ze zmian wprowadzonych do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2286, z późn. zm.), dalej „ustawa”, ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 483), polegających na zmianie zakresu działalności domu maklerskiego, objętej obowiązkiem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, za szkody wyrządzone jego działaniem lub zaniechaniem.

Na podstawie zmienionego art. 98 ust. 9 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi dom maklerski jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z prowadzeniem działalności maklerskiej w przypadku gdy:

- nie prowadzi działalności, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1 ustawy (chodzi o czynności polegające na przechowywaniu lub rejestrowaniu instrumentów finansowych, w tym prowadzeniu rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów i rachunków zbiorczych, oraz prowadzeniu rachunków pieniężnych),

- prowadzi jeden rodzaj lub kilka rodzajów działalności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 ustawy, tj. czynności polegające na:

- * przechowywaniu lub rejestrowaniu instrumentów finansowych, w tym prowadzeniu rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów i rachunków zbiorczych, oraz prowadzeniu rachunków pieniężnych,

- * udzielaniu pożyczek pieniężnych w celu dokonania transakcji, której przedmiotem jest jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, jeżeli transakcja ma być dokonana za pośrednictwem firmy inwestycyjnej udzielającej pożyczki,

- * na doradztwie i innych usługach w zakresie łączenia, podziału oraz przejmowania przedsiębiorstw,

- * wymianie walutowej, w przypadku gdy jest to związane z działalnością maklerską w zakresie czynności polegających na udzielaniu pożyczek pieniężnych w celu dokonania transakcji, której przedmiotem jest jeden lub

większa liczba instrumentów finansowych, jeżeli transakcja ma być dokonana za pośrednictwem firmy inwestycyjnej udzielającej pożyczki,

- nie spełnia wymogu posiadania kapitału założycielskiego w wysokości ustalonej zgodnie z art. 98 ust. 2 lub 4 ustawy (odpowiednio kwota 50 tys. euro i 25 tys. euro).

W art. 98 ust. 9b ustawy została zawarta delegacja, na podstawie której minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia OC, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, z uwzględnieniem wykonywanej działalności domów maklerskich oraz jej zakresu.

Projektowane rozporządzenie Ministra Finansów zastąpi obecne rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 października 2009 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej domu maklerskiego (Dz. U. poz. 1449). Projekt rozporządzenia co do zasady utrzymuje obecne rozwiązania.

W § 2 projektu określono zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej domu maklerskiego (ubezpieczenie OC).

Ubezpieczeniem OC będzie objęta odpowiedzialność cywilna domu maklerskiego za szkody wyrządzone działaniem lub zaniechaniem ubezpieczonego, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, w związku z prowadzoną działalnością maklerską (§ 2 ust. 1).

Z zakresu tego ubezpieczenia wyłącza się odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za szkody enumeratywnie określone w rozporządzeniu (§ 2 ust. 2 i 3). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić. Mając na uwadze główny cel przedmiotowego ubezpieczenia, tj. ochronę potencjalnych poszkodowanych, w § 2 ust. 4 wskazano, iż ubezpieczenie OC będzie obejmowało wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, bez możliwości umownego ograniczenia przez zakład ubezpieczeń wysokości odszkodowania.

Termin powstania obowiązku ubezpieczenia będzie analogiczny z obecnie obowiązującym (§ 3 projektu). Obowiązek ubezpieczenia OC dla domu maklerskiego powstanie nie później niż w dniu złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej.

Wysokości minimalnych sum gwarancyjnych zostały utrzymane na obecnym poziomie (§ 4 projektu). Resort finansów nie otrzymał sygnałów, iż obowiązujące minimalne sumy gwarancyjne zostały wyznaczone na zbyt niskim poziomie.

Przepisy rozporządzenia będą stosowane do umów ubezpieczenia OC zawartych od dnia wejścia w życie rozporządzenia (§ 5 projektu).

Projekt zakłada, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Z uwagi na zakres regulacji oraz fakt, iż art. 98 ust. 9 ustawy już obowiązuje zasadne jest odstępianie od wynikającej z postanowień uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne rozdz. 1, t. 1, str. 446), projekt rozporządzenia nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów, w zakresie działów budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Zawarte w projekcie regulacje będą miały wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 2192, z późn. zm.). Na obecnym etapie prac nie jest możliwe oszacowanie

potencjalnych kosztów, jakie będą ponosiły domy maklerskie objęte obowiązkiem ubezpieczenia. Wynika to z faktu, iż dopiero po wejściu w życie przedmiotowych regulacji zakłady ubezpieczeń opracują odpowiednie produkty ubezpieczeniowe oraz ustalą taryfy i wysokość składek ubezpieczeniowych.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.